

Danske Havne mener

Havne i forandring

”Havne i forandring” er temaet for Danske Havnes generalforsamling og havnekonference 17. og 18. november i Fredericia.

Vi har i de senere år arbejdet ihærdigt med at vise de store forandringer, der sker i Danmarks havne. Det er en historie om udvikling og succes. Der udvides som aldrig før. Planer og projekter med havneudvidelser fortsætter. Havnearealet vokser med 25 % inden 2015.

Den aktuelle økonomiske og finansielle krise skaber selvfølgelig også forandringer. Men forandringerne ses i højere grad hos virksomheder på havnen og i forventningerne til for eksempel julesalget hos varekæder og butikker. Det betyder efterhånden mindre gods over kaj.

Men krise betyder også, at nye muligheder for global arbejdsdeling søges og udvikles. Det betyder med tiden endnu mere gods over kaj.

Regeringsgrundlaget fra november 2007 fastsætter, at der skal udarbejdes en handlingsplan for fremtidens godstransport. Målet er at sikre, at Danmark fastholder og udvikler sin position som et af de bedste lande i verden til effektiv distribution. Det er en rigtig ambition.

Regering og folketing arbejder nu på en investeringsplan, der skal udvikle og placere dansk infrastruktur i toppen af verdenseliten. Igen er

det en rigtig ambition. Og havnene har noget at byde på.

Hver havn har sin berettigelse. Havne er transportcentre, nogle for få arter af varer, andre for mange. De specialiserer sig i stadig højere grad. Tilsammen udgør de et netværk af transportcentre langs den blå motorvej.

Det er meget vigtigt, at de store havne vokser og når kritisk masse for flest mulig godstyper. Så bliver videre distribution med skib til mindre havne mere rentabel. De mindre havne kan derfor blive afgørende for en ny og mere decentral distribution af varer og gods. Netop denne funktionelle sammenhæng mellem havnene gør, at havne som et netværk af transportcentre kan aflaste det overordnede transportnet. De muligheder skal vi blive meget bedre til at udnytte. Det kræver, at vi er parate til forandring. Derfor tænker vi nyt – i transport- og logistikmønstre, i samspillet mellem transportformerne og i nye investeringer.

Vi ved godt, at vi stadig er på vej. Men der er vilje, evne og forandring i de danske havne.

*Uffe Steiner Jensen,
Formand for Danske Havne*

Velkommen til Vejle Havn

Danske Havne kan nu byde Vejle Havn velkommen som medlem af foreningen.

Dermed er Danske Havne oppe på 80 medlemshavne og dækker 99 % af godsomsætningen i alle trafikhavne og fiskerihavne. Desuden er havnene i Foreningen af danske Privathavne associerede medlemmer.

Vejle Havn er en mellemstor godshavn med en omsætning i 2007 på ca. 1,1 million tons. Havnen har de senere år oplevet en markant vækst.

Danske Havnes Initiativpris – fire nominerede

Fire havne er blevet nomineret til Danske Havnes Initiativpris 2008.

De nominerede er :

Nakskov Havn for sin udvidelse og uddybning af havnen. Et stort initiativ og en stor kraftanstrengelse for en lille havn med en rolle som dynamo i et udkantsområde.

Grenaa Havn for konkrete og bæredygtige resultater med at flytte gods fra vej til sø. Alle taler om det, men få gør lige så meget ved det og kommunikerer det så effektivt.

Kilde: CMP AB

Esbjerg Havn for sit arbejde med at skabe optimale faciliteter for vindmølleindustrien. Investeringer og specialisering, der giver både samfundsøkonomiske og miljømæssige gevinster.

Copenhagen-Malmö Port for sin indsats for krydstogtturismen i København. Antallet af turister har i år rundet en halv million. Havnen har netop vundet prisen for bedste krydstogthavn i Europa for femte gang i træk.

Transportminister Lars Barfoed overrækker Danske Havnes Initiativpris 2008 den 17. november 2008 i Fredericia på Danske Havnes havnekonference ”Havne i forandring”.

Prisen gives til den havn, som efter dommerkomiteens bedømmelse har taget et bemær-

kelsesværdigt initiativ til at synliggøre havnen og til at vise havnen i forandring ved at forene forretning, liv og bæredygtighed.

Dommerkomiteen består af adm. direktør for Tulip og formand for Esbjerg Havn, Flemming Enevoldsen; direktør for Forebyggelses-fonden, Verner Sand Kirk, formand for klimatænkertanken Concito, Martin Lidegaard; partner i Firstline Communication A/S, Ajs Dam samt vicekon-torchef i Danske Havne, Nete Herskind.

Udsættelse af Investeringsplan for infrastruktur

Offentliggørelsen af den statslige investeringsplan for infrastruktur er blevet udskudt til tidligst sidst i november. Årsagen er især bank- og finanskrisen, som Finansministeriet fokuserer på.

Der har i nogle medier figureret en foreløbig liste over havnerelaterede infrastrukturprojekter, som skulle være en del af den kommende investeringsplan. Danske Havne har udtalt utilfredshed med denne liste. Men det er vigtigt at understrege, at vi absolut ikke ved, hvorfra eller hvornår denne liste stammer. Intet er sikkert, før investeringsplanen er offentliggjort. Og ministerudvalget holder kortene tæt til kroppen.

Danske Havne arbejder selvfølgelig for, at flest mulige projekter til gavn for havne kommer med i den endelige plan. Den 20. november skal Danske Havne i foretræde for Trafikudvalget for at præsentere havnelisten og argumenterne for investeringer til havne.

Modulvogntog

Nu kommer modulvogntogene ud at køre til og fra havnene. Transportministeren har nu underskrevet den bekendtgørelse, der gør det muligt. 24. november er dagen, hvor ministeren vil skubbe det første modulvogntog i gang.

Vejdirektoratet har forbedret veje, svingbaner og rundkørsler, så de længere lastbiler bedre kan komme rundt. Samtidig er der set på trafiksikkerhed i forhold til de bløde trafikanter.

De 25 meter lange lastbiler vil i første omgang kunne ses på havnene i Esbjerg, Hirtshals, Frede-

rikshavn, Aalborg, Aarhus, Fredericia, Kalundborg, Helsingør og Rødby.

Vejdirektoratet er nu i gang med at forbedre vejene til de næste havne, der skal med i forsøgsordningen i løbet af 2009. Foruden mange landtransportcentre er det havnene i Hanstholm, Grenaa, Kolding, Aabenraa, Odense, Hundested, Køge, Vordingborg og Gedser.

Nødhavne

Af hensyn til mennesker og miljø er det vigtigt, at vi undgår uheld og forurening af de danske farvande. Erfaringerne fra de tankskibsforlis, der har været ud for Bretagnes og Nordspaniens kyster skræmmer. Jævnligt kommer der også meldinger om grundstødninger i danske farvande. Derfor har EU lavet et regelsæt for udpejning af nødhavne, så skibe i nød er sikre på at kunne komme i havn.

Der er stor fornuft i, at et skib i nød kan komme ind og få beskyttelse for vejr og vind, som ellers kan blive katastrofal for skibet. Og beredskabet kan lettere komme besætning og skib til undsætning. Derfor har ti danske havne også involveret sig i at blive udpeget til nødhavne. De har været forhåndsudpeget i flere år, mens man har ventet på, at regelsættet kom på plads. Arbejdet med at udarbejde planer for nødområderne er allerede godt i gang. Nu kommer hjemlen også til det.

For Danske Havne har det været afgørende, at de havne, der stiller sig til rådighed, skal holdes skadefri. Havnene stiller jo deres anlæg til rådighed for at afværge en forureningsulykke, som kan få store samfundsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser. Derfor har Danske Havne arbejdet for, at staten i første omgang afholder alle direkte og indirekte omkostninger. Så kan staten bagefter søge dem dækket hos skib og forsikring.

Det er derfor meget tilfredsstillende, at der i det netop fremsatte ændringsforslag til lov om beskyttelse af havmiljøet er foreslået, at miljøministeren kan stille sikkerhed over for havne, der er udpeget som nødhavn. Sikkerheden dækker udgifter, som havnene må afholde ved at modtage et skib med behov for assistance.

Se lovforslaget på Folketingets [webside](#)

Danske fiskerihavne - Nordatlantens port til Europa

Det er blot en af visionerne i folderen ”Danske fiskerihavne mod 2013 – mål og temaer for en fælles indsats”, som er resultatet af en strategiproces gennemført i 2007-08 af fiskerihavne under Danske Havne.

Gennem et fælles strategiforløb har medlemmer af Danske Havnes Fiskerihavnsudvalg formuleret nogle visioner for fælles indsatsområder. Den fælles indsats skal omfatte alle led i fiskerikæden. Det er fiskere, havne, auktionsmestre, fiskeindustri, butikker og eksportører.

Den fælles strategi vil meget snart blive offentliggjort.

Projektet er gennemført med økonomisk støtte fra EU - Det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet, populært kaldet FIUF-ordningen.

Kilde: ADP A/S

Evalueringsrapport af tilskud til fiskerihavnene

Danske Havne har bedt Gemba Seafood Consulting gennemføre en analyse af effekten af de investeringstilskud fiskerihavne har modtaget via FIUF ordningen i perioden 2000 til 2007.

Det generelle indtryk er, at investeringsstøtten kan dokumenteres at have medvirket til stor værditilvækst på både fersk fisk og industrifisk. Samtidig har fiskerihavnenes fortsat høje aktivitetsniveau været et væsentligt bidrag til erhvervsudviklingen i fiskeribyerne.

Evalueringsrapporten vil meget snart blive offentliggjort.

Stor interesse for Danske Havnes klimaudspil

Danske Havnes klimaudspil – konkret udformet i de to pjecer, ”Havnens Energi” og ”Mere Gods ad Søvejen” – er blevet rigtig godt modtaget. Af både medier, politikere, havne og organisationer. Der har været stor efterspørgsel på pjecerne.

Den europæiske havneorganisation, ESPO, har bedt om en engelsk oversættelse af idékataloget ”Havnens Energi”.

Læs mere om Danske Havnes klimaarbejde og find de to pjecer på [Danske Havnes webside](#)

Kilde: Rønne Havn A/S

Store planer om havmølleparker

Den tyske regering har planer om at opstille ikke mindre end 2000 havvindmøller frem til 2020. Det skal bl.a. ske for at leve op til EU's krav om 30 % vedvarende energi. Møllerne skal opstilles i de tyske dele af Nordsøen og Østersøen. Den britiske regering barsler med endnu større planer. Den danske regering forventer i samme tidsrum at opstille ca. 1200 havvindmøller i danske farvande. Det anslås at kunne dække 50 % af Danmarks forbrug af elektricitet. Vakse danske havne har allerede noteret, at her er et oplagt potentiale for fremtidig aktivitet.

Mindre svovlforurening fra skibe

FN's søfartsorganisation, IMO, har nu vedtaget regler, der begrænser indholdet af svovl og kvælstof i skibes brændstof. Reglerne vil træde i kraft fra 1. juli 2010.

Globalt må skibsbrændstof fra 1. januar 2012 højst indeholde 3,50% svovl. Fra 1. januar 2020 vil det højst tilladte svovlindhold være 0,5%. I Østersøen og Nordsøen, som er såkaldte svovl-emissions kontrolområder, vil det højst tilladte svovlindhold være 1 % fra 1. januar 2010 og 0,1% fra 1. januar 2015.

De nye regler for kvælstof (NOx) medfører, at kravene til reduktion løbende strammes afhængig af motorens ydelse og omdrejninger. For nye skibe indføres skærpede krav fra 1. januar 2011 og atter fra 1. januar 2016, dog udelukkende i særlige kontrolområder. Der er også vedtaget regler for eksisterende motorer, der således også forpligtes til at reducere NOx-udslippet.

Kilde: Søfartsstyrelsen

Nye ro-ro-skibe sejler på naturgas

Det norske rederi Sea-Cargo, som bl.a. sejler på Esbjerg, har bestilt to ro-ro skibe, der udelukkende anvender naturgas som brændstof. Skibene vil blive bygget i Indien til levering i 2010.

De gasdrevne motorer vil helt fjerne udledningen af svovl, mens udledningen af CO2 reduceres med ca. 20 procent i forhold til et traditionelt oledrevet skib.

Skibene er 132,8 meter lange og stikker seks meter. De kan medbringe en last på 5.600 tons fordelt på 1140 lanemeter. Skibene er udstyret med en 50 tons containerkran.

Det er planen, at de to ro-ro skibe skal sejle i fast rutefart mellem den norske vestkyst, Storbritannien og kontinentet. Måske kommer vi også til at se dem i danske havne?

Kilde: www.maritimedanmark.dk

SafeSeaNet starter 20. november

Det nye elektroniske indberetningssystem, SafeSeaNet, er klar til at blive taget i brug. Systemet og nye regler træder i kraft 20. november.

Danske havne er i forvejen pålagt at indberette alle anløb af udenlandske last- og passagerskibe, uanset størrelse, til Søfartsstyrelsen via Havneindberetningsdatabasen. Fiskeskibe og fritidsfar-

tøjer mindre end 45 m samt alle statsskibe er dog undtaget. De samme oplysninger skal fremover indberettes i SafeSeaNet. Der er dog mulighed for at slippe for indberetninger af skibe i fast rutefart. Kontakt Danske Havnes sekretariat, hvis du har spørgsmål til de ny regler.

Det er Søværnets Operative Kommando, der har ansvaret for SafeSeaNet. Indtil den 20. november kan man øve sig i SOKs [øvelsesmodul](#) (kaldet ”sandkassen”)

Norsk nærskibsfart skaber 17 mia. kr. om året

Det anerkendte analysefirma, DNV, har for det norske erhvervsministerium vurderet værdien af hele den norske nærskibsfart som sektor. Det viser sig, at sektoren giver en samlet værdiskabelse til det norske samfund på hele 17 mia. NKR hvert år. Dertil kommer betydningen for eksport, import, intern transport m.m. Nærskibsfarten står for hele 45 % af det indenlandske norske godstransportarbejde. I Danmark er det 20 %.

Rapporten efterlyser en langsigtet strategi for norsk nærskibsfart sammen med en handlingsplan, der kan fremme sektoren, indtjeningen, beskæftigelsen og miljøet.

Analysen noterer sig også, at der er plads til forbedringer i interaktionen mellem skib og havn. Særlig slår den ned på, at importen er koncentreret på nogle få havne. Den anbefaler at udvikle og satse på mange flere havne, da det vil være langt mere bæredygtigt og effektivt. Rapportens anbefalinger ligger dermed fuldstændig på linje med Danske Havnes vision om havne som et netværk af transportcentre langs den blå motorvej. Ambitionen må være at udnytte såvel store som små havne. Og såvel danske som norske og andre landes havne.

Rapporten kan downloades [her](#) (på norsk).

Havnenes historie

Bogen ”Industrisamfundets havne 1840-1970” er en stort anlagt undersøgelse af danske havne. Den viser gennem tekst, kort og mange fotografier fortællingerne om syv af landets største industrihavne.

Danmark har i århundreder været søfartsnation og dermed også en havnenation. Havnene har spillet en betydelig rolle for landets samlede økonomi – og gør det stadig.

”Industrisamfundets havne 1840-1970” er udarbejdet i samarbejde med Odense Bys Museer ved Henrik Harnow, Rene S. Christensen, Gitte Haastrup og fotograf Flemming Wedell.

Bogen, der er rigt illustreret og på 350 sider, koster 298,- kr. plus forsendelse og kan købes ved henvendelse til Odense Bys Museer på bymuseum@odense.dk.

Kilde: Kulturarvsstyrelsen

Kilde: Skagen Havn

Nyt fra Havne-Europa

Rostock Havn vil uddybe indsejlingen til havnen til 16,5 meter. Det sker for at kunne tiltrække større skibe, særligt inden for bulk. Projektet ventes at få økonomisk støtte fra den tyske stat. Bristol Havn vil bygge en helt ny containerhavn ved Avonmouth i England. Den ny havn bygges på en gammel industrihavn. Den forventes at få en kajlængde på 1,2 km og 16 meters vanddybde. Barcelona Havn udvider sine eksisterende containerterminaler med 18 hektar. Prisen forventes at blive på 750 mio. DKK

Hamborg Havn må se i øjnene, at det store projekt, der skal uddybe Elben til 13,8 meter, bliver forsinket. Det er planproceduren, der trækker ud, så projektet ventes nu ikke afsluttet før 2011.

Ved Skt. Petersborg skal der bygges helt ny havn til modtagelse af 300.000 biler og 10 mio. tons gods årligt – heraf ca. halvdelen ro-ro. Havnen, der får navnet Aurora, koster ca. 2 mia. DKK og ventes færdig i 2011.

Kilde: Århus Havn

Kortlægning af maritime uddannelsesbehov

”Northern Maritime University” er i gang med at udvikle erhvervsrelaterede uddannelses- og efteruddannelsesstilbud, der er tilpasset nutidens behov i de maritime industrier.

I den forbindelse har Northern Maritime University udsendt et e-spørgeskema om maritime virksomheders og organisationers uddannelsesbehov. Danske Havne opfordrer alle med viden og ideer om fremtidens behov for viden til at udfylde spørgeskemaet.

Spørgeskemaet kan findes på www.survey.nm-uni.eu. Linket er aktivt indtil den 15. december 2008.

ESPO, jubilæum og ny formand

På ESPOs generalforsamling i Bruxelles den 4. november 2008 valgtes den europæiske havneorganisation nye formand. Valget faldt på Victor Schoenmakers, der til daglig er Europa-Direktør i Rotterdam Havn.

Den nye formand takkede for valget med ordene: ”I believe we are witnessing today a renaissance

of the port authority in Europe. Not the bureaucratic, semi-governmental institute we used to know, but a dynamic match-maker which facilitates business development and at the same time looks after sustainability of the port and its harmonious integration in environment and society. These developments should also guide us in our work at ESPO.”

Schoenmakers afløser italienske Giuliano Gallanti, der går af som formand efter fire år på posten. Der blev samtidig valgt to nye næstformænd i ESPO - Manuel Gómez Martín fra Puertos del Estado i Spanien og Julian Skelnik fra Gdansk Havn i Polen.

ESPO fejrede samtidig 15-års jubilæum som organisation med udgivelse af en film-cd med klip fra film om havne gennem 1900-tallet.

Læs mere på ESPOs [website](#)

Møder og konferencer november-december 2008/januar-februar 2009

- 4. november: ESPO – generalforsamling og fejring af 15 års jubilæum, Bruxelles
- 5. november: Dommerkomiteen for Danske Havnes Initiativpris 2008 mødes, København
- 6. november: Møde i Skibsfartspolitisk Specialudvalg, København
- 12. november: Møde i EU-specialudvalget for miljø, København
- 14. november: Bimco39-konference, København
- 17. november: Møde i Danske Havnes bestyrelse, Fredericia
- 17.-18. nov.: Danske Havnes Generalforsamling og Havnekonference, Fredericia
- 20. november: Danske Havne i foretræde for Folketingets Trafikudvalg
- 21. november: Workshop om Jernbanegods, København
- 25. november: Møde i Isbrydningsrådet, København
- 18.-20. nov.: Intermodal 2008 – konference og messe, Hamborg
- 1. december: Møde i Fiskeriudviklingsudvalget (tidl. Overvågningsudvalg), København

- 1.-2. dec.: Ports and the Environment Conference, Amsterdam
- 3. december: Møde med Lodstilsynet og Danpilot, København
- 4. december: Danske Havnes 91-års fødselsdag
- 8.-10. dec.: Container Terminal Business 2009, Hamburg
- 10. december: Møde i Danske Havnes Administrationsudvalg, Århus
- 24. december: Glædelig jul!

2009

- 14. – 15. jan.: Introduktionskursus ”Havnen i dag og havnen i morgen”, Middelfart
- 21. januar: HAFO’s Vinterseminar, Fredericia
- 27. januar: TØFs Godskonference, Århus
- 4. februar: ESPO Executive Committee, Bruxelles
- 24. februar: Fiskerihavnsudvalgsmøde
- 24. februar: ESPO Sustainable Development Committee, Napoli
- 25. februar: Sekretariatsudvalgsmøde
- 25.-26. feb.: Green Port 2009, Napoli